

DOHÁNYKISÁRUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK IDŐKÖZI ÉRTESETŐJE.

A Dohánykísárusok Országos Szövetsége tagjainak díjtalan.

Szerkeszti:
a D. O. Sz. Elnöksége.

Kiadja a Dohánykísárusok Országos Szövetsége VI., Nagymező-utca 8. sz.

A Dohánykísárusok Országos Szövetségének hivatalos helyisége VI., Nagymező-utca 8. (Tivoli-ház) félemelet 10.
Hivatalos órák naponta délután 5—7-ig.

Elnök, titkár, jogtanácsos, találhatók minden csütörtök délután 5—7-ig a hivatalos helyiségben.

Lakásrendelet

jelent meg múlt hó elsején. Az a félélem, amely a lakásrendeletek kiadását megelőzi, ez alkalommal is alaposnak bizonyult. Tudja már a budapesti ember, hogy minden lakásrendelet újabb kinszenvedést jelent számára, jogainak újabb megszorítását. Senkinek kifogása azonban nem lehetne a jogok megszorítása ellen, ha abból másnak haszna volna. De szervezhetik a lakáshivatalt ahogy akarják, nem segít az a budapesti lakásnyomorúságon.

Ez alkalommal a dohánykísárusokon volt a sor. Kimondja a rendelet 4. §-a, hogy a dohánykísáruda engedélyesének személyében bekövetkező bármintemű változás esetében azon helyiségek melyek 1920. július 1-ig kizárólagos dohánykísárúsítás céljait szolgálták, hatóságilag igénybe vétetnek és a Lakáshivatal az új bérlő személyének kijelölése tekintetében tartozik az illetékes pénzügyigazgatóság javaslatához alkalmazkodni.

Mit jelent ez?

Nyílt titok, hogy a dohánykísárudák engedélyei revízió alá vétetnek. A revíziót egy bizottság fogatosítja, amelybe — bár illetékes helyen megígérték, mind a mai napig a DOSZ nem lett bevonva. Nem tudunk elképzelni érdekérvényesítést, melynek bevonása fontosabb, lényegesebb sőt nélkülözhetetlenebb lett volna a tagjai érdekében, mint a DOSZ bevonása a revízióba.

De nem kell kétségbeesnünk, mert talán mi is meg-
ogjuk kapni az erre vonatkozó rendelkezést — a revízió megtörténte után.

Csak azért térünk ki erre, mert helyes világításban akarjuk szerepeltetni a lakásrendeletet. Azok akik a revízió körül közreműködnek a legjobb akarat mellett sem kezelhetik ezt a kérdést a jog, igazság és méltányosság szerint, mert egyszerűen nem ismerik a trafikust, nem ismerik az egyéniséget, a reászorultságot, a kísérő mellékkörülményeket, melyek az engedély meghagyása vagy elvonása körül lényeges szerepet játszanak. Nem kívánhatunk a revíziós bizottságtól sem emberföltött.

A revízió körül — bátran mondhatjuk feltétlenül lesznek hibák. Ezek a revíziós bizottság mai összetétele mellett elkerülhetetlenek.

De az a kérdés, mi egy ilyen jóhiszemű tévedésnek a következménye a trafikosra?

Eddig úgy volt, hogy ha az engedélyt elvonta a pénzügyigazgatóság, akkor a trafikos kereshetett magának más üzletágot. De augusztus 1-től kezdve nem így van. Mert ettől a kegyetlen dátumtól kezdve, ha engedély nincs, üzlet sincs, mert azt is elveszi a lakáshivatal, már pedig hogyan térjen át akkor a trafikos más üzletágra, ha nincs üzleti helyisége? Ez a rendelet nem jelent tehát egyebet, mint azt, hogy trafikos, ha az engedélyt elvesztette, kenyér, keresetforrás, megélhetés nélkül van az utcára kitéve, és ha akar és tud, mehet koldulni. Esetleg válogathat e között a foglalkozási ág, az aggok vagy a szegények menhelye, esetleg ha elég rokkant már, akkor a kórházak között, — feltéve, hogy van összeköttetése ahhoz hogy oda felvegyék.

Lakásrendelet van elég! A legszigorúbb lakásrendeleti rendelkezés is csak odáig megy, hogy valakitől akinek sok szobája van, elvesz egyet-kettőt, de olyan lakásrendelet nincs, mely kötelezi a benlakót, hogy ő menjen az utcára és adja át a lakását olyannak, akinek szintén nincs. Előfordult ez a kommunizmus alatt, amikor a „burzsjú“-nak nem volt joga egyáltalán, de annak bukása után nem. Nem egész 1920 augusztus 1-ig! Mert akkor kibocsájtottak egy lakásrendeletet, mely azt mondja: kedves trafikos, most már te elég ideig voltál trafikos, most add át a trafikot és a helyiségedet másnak, és te menj ki az utcára.

De ne gondold nyájas olvasó, hogy ez csak azzal a trafikossal fordulhat elő, aki valami kihágást követett el. Dehogy! Ez előfordul mindenkivel, aki bármi okból veszítette el az engedélyt, sőt azal is, aki azt önként visszamutatta. Pedig hát volna rá módja, hogy egyéb igazolványa alapján más ipart gyakorolhasson. De ezt Magyarország minden állampolgárának szabad, csak a trafikosnak nem. Hogy miért az nyílt kérdés. Talán azért, mert az állami egyeduralmát árusította, talán azért mert a trafikok — közismert dolog — rövid idő alatt is nagy vagyon szerzését engedik meg, talán azért mert a trafikosok nagy része özvegyekből, rokkantakból, állami alkalmazottak nyugdíjaiból áll. Hogy miért, azt nem tudjuk, hiszen a végzet utjai kiszámíthatatlanok, különösen, ha a végzet lakásrendelet alakjában jelenik meg.

Egy szó mint száz! Ez a rendelet tarthatatlan; rá fog cáfolni a gyakorlat alkalmazására az a körülmény, hogy igen sok trafikos üzletéből nyíló lakásban lakik, és ezer más ok. A DOSZ megtette a kellő lépéseket még ideje korán és illetékes helyről biztató kijelentést kapott a rendelet megváltoztatása tekintetében. Nem tehetünk egyebet, várjuk be ennek a biztató kijelentésnek a teljesítését és reméljük, hogy feljön még ennek a sokat sanyargatott trafikosnépnek is a napja.

Cigarettafüvek, papirok, fa- és cseréppipák, valamint az összes dohánytermékek legelőszobákban kaphatók
SEBESTYEN ÉS KLEIN
Cégvezető: SEBESTYEN DEZSŐ
nagykereskedő. Telefon 54-42.
Budapest, VI., Révay-utca 2. (Vilmos császár-ut sarok)

Beszámoló.

Augusztus 1-én megjelent a m. kir. ministeriumnak 6211/1920. M. E. számú, a lakásrendeletek újabb kiegészítéséről melynek 4. §-a szerint.

„Budapestben, továbbá a törvényhatósági joggal felruházott, valamint a rendezett tanácsú városok területén levő azoknak az üzlethelyiségeknek, valamint az esetleg hozzájuk tartozó raktári helyiségeknek, illetőleg ezek egy részének bérletet (albérletét) a melyet 1920 évi július hó 1. napjáig kizárólag dohány áruda céljára béreltek, vagy használtak, átruházni, vagy az említett helyiségek használatát más részére egészen, vagy részben átengedni általában tilos. A kizárólagos dohányáruda engedélyesének személyében bármilyen okból bekövetkező változás esetében az említett helyiségre nézve hatósági igénybevételek van helye, a melynek a lakásügyi hatóság új bérlőt csak azt a személyt jelölheti ki, a kit az illetékes m. kir. Pénzügyigazgatóság javaslatba hoz.”

Ezen rendelkezés oly méltánytalan és súlyos az összes Dohánykísárusokra nézve, hogy az Elnökség indítattva érezte magát ezen ügyben a Dohánykísárusok javára eljárni.

Mahunka Imre országgyűlési képviselő ur és Szaplanczy Béláné elnöknő vezetésével egy hattagú küldöttség tiszteltgette Br. Korányi pénzügyminister ur ökegyelmessége előtt.

Mahunka Imre képviselő ur megleghango és megértéssel teljes beszéd kíséretében nyújtotta át a kegyelmes urnak a szövetség memorandumát kérve kegyes jóindulatát a kérelem kedvező elintézésé irányában.

Ezután Szaplanczy Béláné elnöknő fejtette ki a rendelet sérelmes voltát a Dohánykísárusokra vonatkozólag, megvilágítva milyen súlyos és méltánytalan helyzetet teremtene ezen rendelet végrehajtása, rámutatott az okokra, mikből kifolyólag az engedélyes személyében való változás előálhat. A Dohánykísárus a mai előállítási nehézségek mellett havonta csak nagyon csekély mennyiségű dohányárut kap elárúsítás végett, az ezután járó 9% tehát nagyon csekély, melék cikket alig adhat el valamint a mai rendkívül magas árak mellett, tehát jövedelme alig van, míg a megélhetés rendkívül nehéz s nehezíti még jobban a most többszöröse fölemelt házbér is s így bizony még száraz kenyérré válója is alig akad a Dohánykísárusnak. Miután a dohányáruda fönntartása nagyon költséges s rendkívül sok kellemetlenséggel is jár az engedélyesek közül, engedélyükről már többen lemondtak s még többen lemondani szándékoznak és más jobban jövedelmező üzletágra akarnak áttérni. Egyik eset ez volna hogy az engedélyes személyében változás állna elő, s itt a sérelem, ha elveszik az üzlet helyiségét, hol folytassa azt az üzletágot mellyel családját reméli eltartani?

A másik eset a következő volna: A közönség a mai korlátolt dohányforgalom mellett nem kiélgethető, s mivel nem kapja azt a minőségű és mennyiségű dohányt a mire szüksége van azt a trafikos visszaélésének tulajdonítja, ennek következtében nagyon gyakori a trafikos elleni feljelentés a miről bebizonosodik ugyan hogy alaptalan, de vannak esetek melyek ellen nem lehet bizonyítékot produkálni, mint például az elosztásnál a minőség kifogásolása s ilyen esetekben nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a trafikostól egész ártatlanul büntetéséknél vonják el az engedélyt, akkor a trafikosnak csak azért mert engedélyes volt, a lehetősége se legyen meg arra, hogy más üzlettel kísérelje meg megélhetését vagy családja fenntartását, mert elveszik az üzlet helyiségét is.

Van rá eset, hogy az engedélyes meghal és hozzátartozói a kik éveken keresztül együtt működtek vele nem kaphatják meg az engedélyt, akkor az a szegény hozzátartozó akinek ugyis elég csapás a családfejtartó elhunyt, máról-holnapra az utcára van kitéve csak azért mert trafikos volt a családfejtartó és meg van fosztva attól a lehetőségétől, hogy ugyan

abba a helyiségben megélhetés céljából más üzletágot folytathasson.

Valamint minden Dohánykísárusnak ugyan abba a helyiségbe szóló iparigazolványa is van, minél fogva, a mellék cikket árusíthatja, s nem látjuk be, hogyan lehetne őt ettől is megfosztani.

Nagyon sokan vannak olyanok is, akiknek üzlethelyiségük lakással kapcsolatos, ezek pláne hajléktalanokká is válnának a rendelet értelme és végrehajtása szerint. Tehát ha ezen rendelkezés fönn marad, akkor a trafikos nem csak eddigi kenyerétől van megfosztva, de elveszik a lehetőségét annak is, hogy más módon találjon megélhetést. A rendelet nem törődik azzal, hogy csak Budapesten 1200 családot tehet ki máról holnapra az utcára, jóllehet, hogy erre semmi okot nem szoktattott, mert az csak nem lehet ok, hogy az államnak egyedűrsusa volt? A trafik engedély megadásánál mindig elbírálás tárgyát képezte az, hogy az engedélyt nyugdíjas állami alkalmazottak, gyámolításra szoruló özvegyek, újabban hadirokkantak, hadiözvegyek kapják, s így most ezeket sújtja ez a példátlanul beállított rendszabály. Más állami engedélyhez kötött jogok is vannak (gyógyverszertár, italmérés) a melyek engedélyesét mind vagyont szerezhettek maguknak, mégsem sújtja egyiket sem a rendelkezés, csak éppen a trafikost a ki amugyis mindig a legrosszabbul díjazott endédlíyses volt az államnak.

Ezen okoknál fogva kértük a kegyelmes úrtól a rendelet hatályon kívül való helyezését. Br. Korányi pénzügyminiszter ur válaszában kifejti, hogy ezen rendelkezést az tette szükségessé, hogy az új engedményesek engedélyükkel kezükbe az utcán állanak, mert az előző engedélyes vagy nem megy ki, vagy már jólere átadta a helyiséget másnak. Mivel a rokkantakon és hadi özvegyeken a kik az új engedélyesek, kell segíteni, egyik rendelkezés a másikat egészíti ki.

Általunk előadottakból elismeri, hogy vannak méltánylandó esetek is, s memorandumunkat azzal fogadja, hogy azt áttanulmányozva a lehetőség szerint fog rendelkezni.

Elnökknő ezután ráter a pénzbeli végzésből eredő pénztári utalványok beváltásának lehetőségére, de a kegyelmes ur itt semmi kedvező eredménnyel nem bízta.

Felemlíti az Elnökknő egy régebbi beadvány tárgyát, mely szerint kérjük, hogy az engedélyek revízióját teljesítő bizottságba vonják be a dohány kísárusok érdek képviselőit is. A kegyelmes ur ezt méltányosnak találta és meg is ígerte.

Egy pár nagyon közvetlenül elhangzott kérdés és felelet után a kegyelmes ur a küldöttséget rendkívül kegyesen, az ő szavaival élve egy „laci pici kis reménységgel” bocsátotta el.

„HANSA” cigarettahüvely és cigarettapapír a legjobb magyar gyártmány.
November Jenő Budapest, II. — Telefon 175—42.

Köszönet.

Nagyon kedves és igaz kötelezettséget teljesítettünk, mikor itt e helyen is hálaunkat és köszönetünket fejezzük ki Mahunka Imre képviselő urnak a köldöttség vezetéseért, valamint azon megleghango szavakért melyekkel a dohánykísárusok kérelmét tolmácsolta.

Örökké tartó hálaival vagyunk, mely tisztelői a Magyarországi dohánykísárusok.

Mindenki dícséri aki használja az **ALTESSE** antinicotin (vattás) cigarettahüvelyt és papírt.
A kontinensen ma az elismert legjobb „verge” márká. Gondoskodjunk róla, hogy állandóan tartalmunk „ALTESSE” egytámaszokat, megrendelhető **Káth Dániel** szivarkahüvely nagykereskedőn Kispeszt, Arpád-u. 24. Pesti tel. Józset 2-52.

Külfüggesztendő!

A fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságától.
72.851/IV-1920. szám.

Az általános forgalomban levő pipadohánygyártmányokból rendelkezésre álló készletek mérvére való tekintettel folyó év szeptember hó 1-től kezdődőleg az általános forgalomban levő dohánygyártmányok árjegyzékének „B. Pipa és szivarkadohányok” 7. 8. és 10—14. t. a felsorolt pipa-dohánygyártmányokból az egy dohányszelvény bevondása mellett kiadandó egy havi fejadagot az eddigi 150 grm. helyett 250 (Kettőszázötven) grammban állapítom meg.

A **többi dohánygyártmányfajlakból a megállapított havi fejadag továbbra is változatlanul megmarad.**

A dohánykísárusokat ezen rendelkezésemről a dohánykísárusok szövetsége újján értesítettem.

Budapest, 1920. augusztus hó 26-án.

Czajlik
pénzügyigazgató.

Dohánykísárusok Országos Szövetsége
VI. Nagymező-utca 8.

A közönyösség

egy régi megrögzött betegsége a Kistrafikosságnak. Ezt a szomorú tapasztalatot csak gyarapíthatta a jelenlegi választmány, amikor a közelmúltba végiglátogatgatták a kartársakat (tagdíj beszedés végett).

Bámulatos indolencia ez az utóbbi tapasztalat, mert talá érthetőbb volt ez a nemtörődömség valamennyire a multban, amikor békésebb normális idők voltak, s többé kevésbé az emberek szorgalmán is mult az üzlet fellendülése. Akkor is azonban nagyobb összetartással, a mindenkori vezetőség intenzív támogatásával bizony több eredményt lehetett volna elérni és talán ma nem 9% bruttó haszonból kéne a kísárusoknak keserves életüket tengetni.

A letűnt 6 esztendő szomorú tapasztalatai azonban úgy szólván az egész emberiséget felrázta régi álmából, csak egy kis réteg van még, mely ma is közönyösen fogja fel a dolgot, és nem törődik a saját ügyével: és ez a kistrafikosság. Amikor mindenki tudja, hogy csak és egyedül az összetartás adja meg mindennek az erejét, a kísárusok ezt még ma sem akarják tudomásul venni. Nem fontos nekik pl. a Szövetség havonkénti „Hivatalos Értesítő -je (legtöbb el sem olvasta) nem érdekli őket, hol létezik az a Szövetség, mely hivatva kell legyen ügyeik elintézésére. Ellenben kritizálni a vezetőség munkáját azt tudják. Így ha összekerül egyik másik taglár a vezetőség egyes tagjaival, akkor aztán beadja kiki a saját, legtöbbször egyoldalú véleményét a vezetőség működéséről.

Hát kérem ez így nem lesz jó!

Ha a tisztelt kartársaknak valami bajuk vagy sérelmük van, azért van a Szövetség, jöjjenek, mutassanak rá a bajra és a vezetőséggel együtt igyekezzenek azt orvosolni. Közüldomásu, a sérelmek legtöbbször általánosak t. i. az összes kartársakat egyenlően sújtják, világos azonban többen többit tudnak, illetőleg előfordul, hogy valamely dolgról talán egyik másik kartárs előbb szerez tudomást; kérjük önöket mindenkor (hivatalos órák alatt) a vezetőséghez fordulva az ilyen közérdekű és bármely sérelmes dolgot együttesen mielőbb orvosolni. Kritikát más munkája felett gyakorolni könnyű, azonban nem szabad meghalgatás nélkül senki felett pálcát törni.

Minden tagnak joga és kötelessége bármely e Kísárusokat érintő sérelmes ügyről tudomást véve azonnal a vezetőséggel tudatni, ha az ügy természete úgy kívánja vele együtt eljárni.

Mindenkit szívesen veszünk a ki dolgozni akar és különben is mindenkinek dolgozni kell, mert csakis akkor tudunk eredményt elérni, ha együttesen összefogva dolgozunk. Gondolkozzunk egy kicsit a saját ügyünk felett... Érdemes...

Felhívás!

Ismételten felhívjuk a t. kartársak figyelmét a tagdíj-fizetés fontosságára. Az utóbbi időben a választmány tagjai vállalkoztak arra a nagy munkára, hogy körzetenként beszedik a tagdíjakat. Még is látogatgatták-ily célból a kartársakat, részben értek is el eredményt, azonban még mindig vannak olyanok akik hátralékba vannak. Ezuton kérjük tehát a hátralékosokat, akár személyesen a Szövetségbe (délután 5—7-ig) akár a hozzájuk legközelebb eső választmányi tag utján a hátralékot befizetni szíveskedjenek. Végre is rendszert abból csinálni nem lehet, hogy a pénzbeszedést mindig a választmány eszközölje, ők is elfoglalt emberek. Azt pedig mindenkinek be kell látni, hogy a Szövetség fentartása pénzbe kerül (házber., ügyvezetés, nyomtatványok) és ha még külön postán is felszólítjuk a hátralékosokat... bizony az 5 korona tagdíját a portó maga felemészti...

1478. May J. r. t. Budapest.

4.